

ΚΕΛΕΥΘΟΣ

Un camino hacia el griego antiguo

Nova Lectio Antiquitatis

UNIDAD IV

4U.A. μέγας – πολύς. Imperfecto

1. [...] πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδέν τῆς ἑαυτῶν βλάβης φροντίζουσιν [...] (Aesop. 69, 3, 9-10)
2. Ἡ γλῶττα πολλῶν ἔστιν αἰτία κακῶν. (Men. Sent. 305; Mon. sect. 1, 220)
3. Χαλεπὸν πολλὰς ὁδοὺς ἅμα τοῦ βίου βαδίζειν. (Stob. 3, 1, 40)
4. [...] πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι. (Il. 10, 66)
5. [] / μαρμαίρει δὲ μέγας δόμος / χάλκωι, [...] (Alc. 140 GL I; 203, 357 PLF)
6. [...] μέγας καὶ θαυμαστός καὶ ἐπὶ πάν ὁ θεὸς τείνει [...] (Pl. Smp. 186 b)
7. Νυμφῶν ἄντρον ἦν, πέτρα μεγάλη [...] (Longus I, 4, 1, 3)
8. Οἱ μεγάλοι κλέπται τὸν μικρὸν <κλέπτην> ἄγουσι. (D.L. 6, 45, 2)
9. [...] ἑξαπίνης [...] οἱ στρατιῶται φέρουσι λίθους καὶ ποιούσι κολωνὸν μέγαν. (X. An. 4, 7, 25)
10. [...] λησταὶ ἦσαν οἱ νησιῶται [...] (Th. 1, 8, 1, 2)
11. [...] ὦ Θρασύμαχε· τοῦτο ἦν ὃ ἐβούλου λέγειν τὸ δίκαιον [...] ; Pl. R. 340c 3-5)

LECTURAS IV.1. — *Variae lectiones*

Δόξα μὲν ἀνθρώποισι κακὸν μέγα, πείρα δ' ἄριστον·

πολλοὶ ἀπείρητον δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.

(Thgn.1, 571-572)

CR. TEX: ἀπείρητον : ἀπείρητοι Thgn. Carr.

M. Ruvitso - ΚΕΛΕΥΘΟΣ

4U: M.N.: μέγας – πολύς;; superlativos

M.V.: imperfecto; φημί

SINT.: oraciones subordinadas sustantivas

LECTURAS IV.2. — *Hesiodus poeta*

[...] τὸν δὲ Ἡσίοδον οἱ πολλοὶ σοφὸν ἀποφαίνουσι [...] (Pl. Lg. 718e 1)

FC: οὐ γὰρ πολλή τις εὐπέτεια οὐδὲ ἀφθονία τῶν προθυμουμένων ὡς ἀρίστων ὅτι μάλιστα καὶ ὡς τάχιστα γίνεσθαι, τὸν δὲ Ἡσίοδον οἱ πολλοὶ σοφὸν ἀποφαίνουσι λέγοντα ὡς ἢ μὲν ἐπὶ τὴν κακότητα ὁδὸς λεία καὶ ἀνιδιτὶ παρέχει πορεύεσθαι, μάλα βραχεῖα οὖσα, [...] (Pl. Lg. 4, 718d 7 - 718e 3)

LECTURAS IV.3. — *Aurea aetas*

1. Χρύσειον μὲν πρώτιστα γένος μερόπων ἀνθρώπων

ἀθάνατοι ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες. 110

οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν·

ὥστε θεοὶ δ' ἔζων ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες

νόσφιν ἄτερ τε πόνων καὶ οἰζύος, οὐδέ τι δειλὸν

γῆρας ἐπῆν, αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι

τέρποντ' ἐν θαλίῃσι, κακῶν ἔκτοσθεν ἀπάντων· 115

θνήσκον δ' ὥσθ' ὑπνω δεδμημένοι· ἐσθλὰ δὲ πάντα

τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄρουρα

αὐτομάτη πολλὸν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθελήμοι

ἦσυχαι ἔργ' ἐνέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.

[ἄφνειοὶ μῆλοισι, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι.] (Hes. Op. 109-120)

CR. TEX: [v.120 add.] περὶ μὲν οὖν Κρόνου τοιαῦτα μυθολογοῦσιν (Diod. Sic. 5, 66, 6 17-18)

2. Sicelides Musae, paulo maiora canamus!
 non omnis arbusta iuvant humilesque myricae;
 si canimus silvas, silvae sint consule dignae.
 Ultima Cumaei venit iam carminis aetas;
 magnus ab integro saeculorum nascitur ordo. 5
 iam redit et Virgo, redeunt Saturnia regna,
 iam nova progenies caelo demittitur alto.
 Tu modo nascenti puero, quo ferrea primum
 desinet ac toto surget gens aurea mundo,
 casta fave Lucina: tuus iam regnat Apollo. (Verg. ecl. 4, 1-10)
3. Ille deum vitam accipiet divisque uidebit
 permixtos heroas et ipse uidebitur illis,
 pacatumque reget patriis virtutibus orbem. (Verg. ecl. 4, 15-17)
4. Hinc, ubi iam firmata uirum te fecerit aetas,
 cedit et ipse mari uector, nec nautica pinus
 mutabit merces; omnis feret omnia tellus.
 Non rastros patietur humus, non uinea falcem;
 robustus quoque iam tauris iuga soluet arator. (Verg. ecl. 4, 37-41)
- *
5. Aurea prima sata est aetas, quae vindice nullo,
 sponte sua, sine lege fidem rectumque colebat.
 Poena metusque aberant, [...] (Ov. M.1, 89-91)
6. non galeae, non ensis erat: sine militis usu
 mollia securae peragebant otia gentes.
 ipsa quoque inmundis rastrosque intacta nec ullis
 saucia vomeribus per se dabat omnia tellus; (Ov. M.1, 99-102)
7. mox etiam fruges tellus inarata ferebat,
 nec renovatus ager gravidis canebat aristas; (Ov. M.1, 108-110)

LECTURAS IV.4. — *Sappho?*

δέδυκε μὲν ἅ σελάννα

καὶ πλητῆαδες· μέσαι δὲ

νύκτες, **παρὰ δ' ἔρχεθ' ὦρα·**

ἐγὼ δὲ μόνα καθεύδω.

(*Lyrica Adespota* 58 PMG; Sapph. 168B Voigt; Sapph. 168B GL I)

LECTURAS IV.5. — Λόγγου ποιμενικῶν περὶ Δάφνιν καὶ Χλόην

1. Οἶον οὖν εἰκὸς ἐν ἑορτῇ Διονύσου καὶ οἴνου γενέσει **αἱ μὲν γυναῖκες** ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν εἰς ἐπικουρίαν κεκλημέναι **τῷ Δάφνιδι** τοὺς ὀφθαλμοὺς **ἐπέβαλλον** καὶ **ἐπήνουν** ὡς ὅμοιον τῷ Διονύσῳ **τὸ κάλλος·** καὶ τις τῶν θραυστέρων καὶ ἐφίλησε καὶ τὸν Δάφνιν παρώξυνε, τὴν δὲ Χλόην ἐλύπησεν· **2. οἱ δὲ ἐν ταῖς ληνοῖς ποικίλας φωνὰς ἔρριπτον ἐπὶ τὴν Χλόην** καὶ ὥσπερ **ἐπὶ τινα Βάκχην** Σάτυροι **μανικώτερον ἐπήδων** καὶ **ἠὔχοντο** γενέσθαι **ποιμνία** καὶ ὑπ' ἐκείνης **νέμεσθαι·** ὥστε **αὐτὸ πάλιν ἢ μὲν ἦδετο, Δάφνις δὲ ἐλυπεῖτο.**

3 Ἡὔχοντο δὲ δὴ ταχέως παύσασθαι τὸν τρυγητὸν καὶ λαβέσθαι τῶν συνήθων χωρίων καὶ **ἀντὶ τῆς ἀμούσου βοῆς ἀκούειν** σύριγγος ἢ τῶν **ποιμνίων** αὐτῶν βληχωμένων. **4. Καὶ ἐπεὶ** διαγενομένων ὀλίγων ἡμερῶν αἱ μὲν ἄμπελοι τετρύγηντο, **πίθοι δὲ τὸ γλεύκος εἶχον,** ἔδει δὲ **οὐκέτ' οὐδέν** πολυχειρίας, **κατήλαυνον τὰς ἀγέλας** εἰς τὸ πεδίον καὶ μάλα χαίροντες **τὰς Νύμφας προσεκύνουν,** βότρους αὐταῖς κομίζοντες ἐπὶ κλημάτων, ἀπαρχὰς τοῦ τρυγητοῦ. **5. Οὐδὲ τὸν πρότερον χρόνον** ἀμελῶς ποτε παρήλθον, ἀλλ' **αἶε** τε ἀρχόμενοι νομῆς **προσηδρευον** καὶ ἐκ νομῆς ἀνιόντες **προσεκύνουν,** καὶ πάντως **τι ἐπέφερον,** ἢ ἄνθος ἢ ὀπώραν ἢ φυλλάδα χλωρὰν ἢ γάλακτος **σπονδήν.**

(Longns 2, 2, 1-5)

LECTURAS IV.6. — ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 1, 1-5

1. 1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος.
 2 οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. 3. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. 4 ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων· 5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. (NTG Eu. Io. 1, 1-5)

2. EVANGELIUM SECUNDUM IOANNEM, 1, 1-5

1. In principio erat Verbum et Verbum erat apud Deum et Deus erat Verbum.
 2. Hoc erat in principio apud Deum. 3 Omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nihil, quod factum est. 4. In ipso vita erat et vita erat lux hominum.
 5. Et lux in tenebris lucet et tenebrae eam non comprehenderunt.

(Vulg. Ioh. 1, 1-5)

4U.B. Subordinadas sustantivas

1. **Σωκράτης** ἔλεγεν ὅτι ἡ ἀργία ἀδελφὴ τῆς ἐλευθερίας ἐστίν. (Ael. V. H. 10, 14,1→ 4U.D.7.)
2. **Σωκράτης** τὴν πενίαν ἔλεγεν μικρὰν εἶναι σωφροσύνην. (Stob. 4, 32, 18)
3. νῦν αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
[...]
(II. 3, 67; →LEC.II. 11.)
4. Καὶ μὴν τὴν γε ἁρμονίαν καὶ ῥυθμὸν ἀκολουθεῖν δεῖ τῷ λόγῳ. (Pl. R. 398d 8)
5. Θεῷ μάχεσθαι δεινὸν ἐστὶ καὶ τύχη. (Men. Sent. 341; Mon. sect. 1, 247)
6. Δεῖ γὰρ ἐν μὲν τοῖς ὅπλοις φοβερὸς, ἐν δὲ δικαστηρίοις φιλανθρώπους εἶναι. (Dem. 13, 17, 6)

LECTURAS IV.7. Περί τοῦ κόσμου (1)

1. **Φιλόλου** Πυθαγορείου ἐκ τοῦ Περί *ψυχᾶς*. **Φιλόλαος** ἄφθαρτον τὸν κόσμον εἶναι. Λέγει γοῦν οὕτως ἐν τῷ Περί *ψυχᾶς* [fr. 21 Mull.] (Stob. 1, 20, 2,1)
2. **Ξενοφάνης**, **Παρμενίδης**, **Μέλισσος** ἀγέννητον καὶ ἀίδιον καὶ ἄφθαρτον τὸν κόσμον. (Stob. 1, 20, 1f. 4)
3. **Ἀναξίμανδρος** [...] φθαρτὸν τὸν κόσμον. (Aet. DG 331, 15; DK I, 86, 20)
4. **Ἀναξίμανδρος**, **Ἀναξιμένης**, **Ἀναξαγόρας**, **Ἀρχέλαος**, **Διογένης**, **Λεύκιππος** φθαρτὸν τὸν κόσμον. (Stob. 1, 20, 1f. 10)
5. Ἐπίκουρος πλείστοις τρόποις τὸν κόσμον φθείρεσθαι· καὶ γὰρ ὡς ζῶον καὶ ὡς φυτὸν καὶ πολλαχῶς. (Stob. 1, 20, 1f. 20)

LECTURAS IV.8. – Del discurso de Erixímaco (1)

Εἰπεῖν δὴ τὸν Ἑρυξίμαχον· Δοκεῖ τοίνυν μοι ἀναγκαῖον εἶναι, 185e 6
 ἐπειδὴ Πausanίας ὀρμήσας ἐπὶ τὸν λόγον καλῶς οὐχ ἱκανῶς
 ἀπετέλεσε, δεῖν ἐμὲ πειραῖσθαι τέλος ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ. τὸ μὲν γὰρ 186
 διπλοῦν εἶναι τὸν Ἑρωτα δοκεῖ μοι καλῶς διελέσθαι· ὅτι δὲ οὐ
 μόνον ἐστὶν ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς
 καλοὺς ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, τοῖς τε
 σώμασι τῶν πάντων ζώων καὶ τοῖς ἐν τῇ γῆ φυομένοις καὶ ὡς ἔπος 5
 εἰπεῖν ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι, **καθεωρακέναι μοι δοκῶ ἐκ τῆς**
ιατρικῆς, τῆς ἡμετέρας τέχνης, ὡς μέγας καὶ θαυμαστός καὶ 186b
ἐπὶ πᾶν ὁ θεὸς τείνει καὶ κατ' ἀνθρώπινα καὶ κατὰ θεῖα
πράγματα. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῆς ἱατρικῆς λέγων, ἵνα καὶ
 πρεσβεύωμεν τὴν τέχνην. ἡ γὰρ φύσις τῶν σωμάτων τὸν διπλοῦν
 Ἑρωτα τοῦτον ἔχει· τὸ γὰρ ὑγιὲς τοῦ σώματος καὶ τὸ νοσοῦν 5
 ὁμολογουμένως ἕτερόν τε καὶ ἀνόμοιον ἐστὶ, **τὸ δὲ ἀνόμοιον**
ἀνομοίων ἐπιθυμῆ καὶ ἐρῶ. ἄλλος μὲν οὖν ὁ ἐπὶ τῷ ὑγιεινῷ
 ἔρωσ, ἄλλος δὲ ὁ ἐπὶ τῷ νοσώδει. ἔστιν δὴ, ὥσπερ ἄρτι
 Πausanίας ἔλεγεν τοῖς μὲν ἀγαθοῖς καλὸν χαρίζεσθαι τῶν
 ἀνθρώπων, τοῖς δ' ἀκολάστοις αἰσχρὸν, [...]

186c

(Pl. *Smp.* 185e 5 - 186c 1. Continúa en LEC.V.6.)

LECTURAS IV.9. – La política real según Aristóteles

ἡ μὲν οὖν μέθοδος τούτων ἐφίεται, πολιτικὴ τις 1094b 10
οὔσα. λέγοιτο δ' ἂν ἰκανῶς, εἰ κατὰ τὴν ὑποκειμένην
ὑλὴν διασαφηθεῖη· τὸ γὰρ ἀκριβὲς οὐχ ὁμοίως ἐν
ἅπασιν τοῖς λόγοις ἐπιζητητέον, ὥσπερ οὐδ' ἐν τοῖς
δημιουργουμένοις. τὰ δὲ καλὰ καὶ τὰ δίκαια, περὶ
ᾧ ἡ πολιτικὴ σκοπεῖται, πολλὴν ἔχει διαφορὰν 15
καὶ πλάνην, ὥστε δοκεῖν νόμῳ μόνον εἶναι, φύσει
δὲ μή. τοιαύτην δὲ τινα πλάνην ἔχει καὶ τὰγαθὰ
διὰ τὸ πολλοῖς συμβαίνειν βλάβας ἀπ' αὐτῶν·
ἦδη γὰρ τινες ἀπώλοντο διὰ πλοῦτον, ἕτεροι δὲ δι'
ἀνδρείαν. ἀγαπητὸν οὖν περὶ τοιούτων καὶ ἐκ 20
τοιούτων λέγοντας παχυλῶς καὶ τύπῳ τάληθες
ἐνδείκνυσθαι, καὶ περὶ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐκ
τοιούτων λέγοντας τοιαῦτα καὶ συμπεραίνεισθαι. τὸν
αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἀποδέχεσθαι χρεῶν ἕκαστα τῶν
λεγομένων· πεπαιδευμένου γὰρ ἐστὶν ἐπὶ τοσοῦτον 25
τὰκριβὲς ἐπιζητεῖν καθ' ἕκαστον γένος, ἐφ' ὅσον ἡ τοῦ
πράγματ' φύσις ἐπιδέχεται· παραπλήσιον γὰρ φαίνεται
μαθηματικῷ τε πιθανολογούντος ἀποδέχεσθαι καὶ
ῥητορικὸν ἀποδείξεις ἀπαιτεῖν.

ἕκαστος δὲ κρίνει καλῶς ἃ γινώσκει, καὶ 1095a

τούτων ἐστὶν ἀγαθὸς κριτής.

(Arist. EN 1094b 10-28 → 3U. C.8-9)

4U.C. El verbo Φημί

1. Ἴππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημι *γενέσθαι*. (Il. 6, 206; → LEC.IV.10)
2. Καὶ τοῦτ' εἶναι τὸ θεῖον· ἀθάνατον γὰρ καὶ ἀνώλεθρον, ὥσπερ φησὶν
Ἄναξιμανδρος καὶ οἱ πλείστοι τῶν φυσιολόγων. (Arist. Ph. 3, 4; 203b 13; → LEC. I.7.)
3. *Οὐθέν γάρ, ὡς φαμέν, μάτην ἢ φύσις ποιεῖ*. (Arist. Pol. 1253a 9 → LEC.V.1)
4. [...] ὁ ἡμέτερος πρόγονος Ἀσκληπιός, ὡς φασιν οἶδε οἱ ποιηταὶ καὶ ἐγὼ
πειθομαι, *συνέστησεν τὴν ἡμετέραν τέχνην*. (Pl. Smp. 186e 2; → LEC.V.6)
5. Ταύτη τῇ μηχανῇ, ᾧ σῶκρατες, ἔφη, θνητὸν ἀθανασίας μετέχει, [...] (Pl. Smp. 208b 2; → LEC.V.13)

LECTURAS IV.10. – Educacióh homérica

1. Τὸν δ' αὖθ' Ἴππολόχοιο προσηύδα φαιδίμιος υἱός·
“Τυδεΐδη μεγάθυμε τίη γενεὴν ἐρεεῖνεις; 145
 οἷη περ φύλλων γενεὴ τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.
 φύλλα τὰ μὲν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
 τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·
 ὡς ἀνδρῶν γενεὴ ἢ μὲν φύει ἢ δ' ἀπολήγει.
 εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι ὄφρ' εὖ εἰδῆς 150
 ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν·
ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῶ Ἄργεος ἵπποβότοιο,
ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Λιολίδης· ὃ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν,
αὐτὰρ Γλαῦκος τίκτεν ἀμύμονα **Βελλεροφόντην**· (Il. 6, 144 – 155)
 [...]

ἢ δ' ἔτεκε τρία τέκνα **δαΐφρονη** Βελλεροφόντη,
Ἴσανδρόν τε καὶ Ἴππόλοχον καὶ Λαιοδάμειαν. (Il. 6, 196 – 197)

2. Ἴππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημι γενέσθαι·
πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καὶ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἷ μὲγ' ἄριστοι
ἐν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ. 210
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι.”

᾿Ως φάτο, γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὰρ ὁ μελιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
“ ἦ ῥά νύ μοι ξείνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός· 215

Οἶνεὺς γάρ ποτε διὸς ἀμύμονα Βελλεροφόντην
ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐείκοσιν ἦματ' ἐρύξας·
οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
Οἶνεὺς μὲν ζωστήρα δίδου φοίνικι φαιινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσειον δέπας ἀμφικύπελλον, 220
καὶ μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.

Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι, ἐπεὶ μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἴλχαιῶν.
τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξείνος φίλος Ἄργεῖ μέσσω
εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἴκωμαι. 225

ἔγχεα δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὀμίλου·
πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες κλειτοὶ τ' ἐπίκουροι,
κτείνειν ὄν κε θεὸς γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κικεῖω,
πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἴλχαιοὶ ἐναιρέμεν ὄν κε δύνῃαι.
τεύχεα δ' ἀλλήλοισι ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἶδε 230
γνώσιν ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.” (Il. 6, 209 – 231)

LECTURAS IV.11. – Περί τοῦ κόσμου (2)

1. Κεφάλαιον ια'. ΦΕΡΕΚΥΔΗΣ

1 [116] Φερεκύδης Βάβυος Σύριος, καθά φησιν Ἀλέξανδρος ἐν Διαδοχαίς, Πιττακοῦ διακίκοεν. Τοῦτόν φησι Θεόπομπος πρῶτον περὶ φύσεως καὶ θεῶν γράψαι.

Πολλὰ δὲ καὶ θαυμάσια λέγεται περὶ αὐτοῦ. (D.L. 1, 116, 1)

2. Ἄνδρων δ' ὁ Ἐφέσιός φησι δύο γεγονέναι Φερεκύδας Συρίου, τὸν μὲν ἀστρολόγον, τὸν δὲ θεολόγον υἷον Βάβυος, ᾧ καὶ Πυθαγόραν σχολάσαι. Ἐρατοσθένης δ' ἓνα μόνον, καὶ ἕτερον Ἀθηναῖον, γενεαλόγον. Σώζεται δὲ τοῦ Συρίου τό τε βιβλίον ὃ συνέγραψεν, οὗ ἡ ἀρχή·

Ζὰς μὲν καὶ Χρόνος ἦσαν ἀεὶ καὶ Χθονίη·

Χθονίη δὲ ὄνομα ἐγένετο Γῆ ἐπειδὴ αὐτῇ Ζὰς γῆν γέρας διδοί<(DK 7 B 1)>.

Σώζεται δὲ καὶ ἡλιοτρόπιον ἐν Σύρῳ τῇ νήσῳ.

(D.L. 1, 119, 3-9; DK 7 A 1, p. 44, 5-9; KR 43; KR 50)

3. Πυθαγόρας φησὶ γενητὸν κατ' ἐπίνοιαν τὸν κόσμον, οὐ κατὰ χρόνον

(Stob. 1, 21, 6c 3; Aet. DG p. 330, 16)

4. Ἡράκλειτος οὐ κατὰ χρόνον εἶναι γενητὸν τὸν κόσμον, ἀλλὰ κατ' ἐπίνοιαν.

(Stob. 1, 21, 6f 2; Aet. DG p. 331, 5)

5. Ἄναξιμανδρος, Ἀναξιμένης, Ἀρχέλαος, Ξενοφάνης, Διογένης, Λεύκιππος, Δημόκριτος, Ἐπίκουρος ἀπείρους κόσμους ἐν τῷ ἀπείρῳ κατὰ πᾶσαν περιαγωγὴν <sc. γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι>.

(Stob. 1, 22, 3b 8; Aet. DG p. 327, 10; Anaximand. A 17, 16 DK I, p. 86, 16)

6. **Περὶ ἀρχῶν καὶ στοιχείων.**

Οἱ μὲν οὖν περὶ Ἀριστοτέλην καὶ Πλάτωνα διαφέρειν ἡγούνται ἀρχὴν καὶ
στοιχεῖα. Θαλῆς δ' ὁ Μιλήσιος ταῦτόν νομίζει ἀρχὴν καὶ στοιχεῖα [...]

(Stob. 1, 10, 16b 3; Aet. DG p. 275, 3)

LECTURAS IV.12 – La naturaleza política del hombre según Aristóteles (3)

[...]

ἢ δ' ἐκ πλειόνων οἰκιῶν 1252b 15

κοινωνία πρώτη χρήσεως ἕνεκεν μὴ ἐφημέρου κώμη. 6 μάλιστα

δὲ κατὰ φύσιν ἔοικεν ἢ κώμη ἀποικία οἰκίας εἶναι, οὗς

καλοῦσί τινες ὁμογάλακτας, παῖδάς τε καὶ παίδων παῖδας. διὸ

καὶ τὸ πρῶτον ἐβασιλεύοντο αἱ πόλεις, καὶ νῦν ἔτι τὰ ἔθνη· ἐκ

βασιλευομένων γὰρ συνήλθον· πᾶσα γὰρ οἰκία βασιλεύεται ὑπὸ

20

τοῦ πρεσβυτάτου, ὥστε καὶ αἱ ἀποικίαι, διὰ τὴν συγγένειαν.

7 καὶ τοῦτ' ἐστὶν ὃ λέγει Ὅμηρος “θεμιστεύει δὲ ἕκαστος

παίδων ἢδ' ἀλόχων” <Od. 9,114>. σποράδες γάρ: καὶ οὕτω τὸ

ἀρχαῖον ὤκουν. καὶ τοὺς θεοὺς δὲ διὰ τοῦτο πάντες φασὶ

βασιλεύεσθαι, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ μὲν ἔτι καὶ νῦν οἱ δὲ τὸ

25

ἀρχαῖον ἐβασιλεύοντο, ὥσπερ δὲ καὶ τὰ εἶδη ἑαυτοῖς

ἀφομοιοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ τοὺς βίους τῶν θεῶν.

(Arist. Pol. 1, 2, 6-7; 1252b 15-28; → LEC.II.3 y LEC.V.1)

4U.D. Superlativos

1. Ἐγὼ δὲ φαίδρω [...] τοῦτο οὐχ ὁμολογῶ, ὡς Ἔρωσ κρόνου καὶ Ἰαπετοῦ ἀρχαιότερός ἐστιν, ἀλλὰ φημι νεώτατον αὐτὸν εἶναι θεῶν καὶ ἀεὶ νέον, [...] (Pl. *Smp.* 195b 5 – 195 →LEC.IV.15)
2. Εἰ δ' <λέγεται> ὅτι βέλτιστον ἄνθρωπος τῶν ἄλλων ζῶων, οὐδὲν διαφέρει· καὶ γὰρ ἀνθρώπου ἄλλα πολὺ θεϊότερα *τὴν φύσιν*, [...] (Arist. *EN* 1141b 1; →LEC.IV.16)
3. Δικαιότατος γὰρ εἶ τοὺς τοῦ ἐταίρου λόγους ἀπαγγέλλειν. (Pl. *Smp.* 172b 5)
4. [...] ποιητῆς ἄριστος Ὅμηρος, (Zuntz I, 80)
5. Ὁ γὰρ θεὸς μέγιστος ἀνθρώποις νόμος. (Stob. 1, 1, 5, 2; *Tragica adespota* 471, 1)
6. Ἐγὼ γὰρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὅς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος. (NTG *Ep. Cor. I*, 15, 9)
7. Σωκράτης ἔλεγεν ὅτι ἡ ἀργία ἀδελφὴ τῆς ἐλευθερίας ἐστί. καὶ μαρτύριον ἔλεγεν ἀνδρειοτάτους καὶ ἐλευθεριωτάτους Ἴνδούς καὶ Πέρσας, ἀμφοτέρους δὲ πρὸς χρηματισμὸν ἀργοτάτους εἶναι· Φρύγας δὲ καὶ Λυδοὺς ἐργαστικωτάτους, δουλεύειν δέ. (Ael. *V.H.* 10, 14, 1-5)

LECTURAS IV.13. — Ἄριστος τῶν ποιητῶν

ΣΩ. Καὶ μὴν πολλάκις γε ἐζήλωσα ὑμᾶς τοὺς ῥαψωδοῦς, ὦ Ἴων, τῆς τέχνης· τὸ γὰρ ἅμα μὲν τὸ σῶμα κεκοσμηθῆσαι ἀεὶ πρόπον ὑμῶν εἶναι τῇ τέχνῃ καὶ ὡς καλλίστοις φαίνεσθαι, ἅμα δὲ ἀναγκαῖον εἶναι ἔν τε ἄλλοις ποιηταῖς διατρίβειν πολλοῖς καὶ ἀγαθοῖς καὶ δὴ καὶ μάλιστα ἐν Ὀμήρῳ, τῷ ἀρίστῳ καὶ θειοτάτῳ τῶν ποιητῶν, καὶ τὴν τούτου διάνοιαν ἐκμανθάνειν, μὴ μόνον τὰ ἔπη, ζηλωτόν ἐστιν. (Pl. *Io* 530b 5 - c)

LECTURAS IV.14. — Del primer estásimo de *Antígona*

<p>ΧΟ. Πολλὰ τὰ δεινὰ κούδὲν ἀν- θρώπου δεινότερον πέλει·</p> <p>τοῦτο καὶ πολιοῦ πέραν πόντου χειμερίῳ νότῳ χωρεῖ, περιβρυχίοισιν περῶν ὑπ' οἴδμασιν, θεῶν τε τὰν ὑπερτάταν, Γᾶν</p> <p>ἄφθιτον, ἀκαμάταν, ἀποτρύεται, ἰλλομένων ἀρότρων ἔτος εἰς ἔτος, ἰππεύῳ γένει πολεύων.</p> <p>[...]</p> <p>παντοπόρος· ἄπορος ἐπ' οὐδὲν ἔρχεται τὸ μέλλον· Ἴαιδα μόνον φεῦξιν οὐκ ἐπάξεται, νό- σων δ' ἀμηχάνων φυγὰς ξυμπέφρασται.</p> <p>Σοφόν τι τὸ μηχανόεν τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων, τοτὲ μὲν κακόν, ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθλὸν ἔρπει,</p> <p>[...]</p>	<p>Str. 1</p> <p>335</p> <p>340</p> <p>(S. <i>Ant.</i> 332-341)</p> <p>360</p> <p>365</p> <p>(S. <i>Ant.</i> 360-366)</p>
---	---

LECTURAS IV.15. — Del discurso de Agatón

Ἄλλὰ καλῶς λέγεις, ὦ Φαίδρε, φάναι τὸν Ἀγάθωνα, 194e
καὶ οὐδέν με κωλύει λέγειν. [...] 2

[...] φημί οὖν ἐγὼ πάντων θεῶν εὐδαιμόνων ὄντων 195a 5
Ἔρωτα, εἰ θέμις καὶ ἀνεμέσητον εἰπεῖν, εὐδαιμονέστατον εἶναι
αὐτῶν, κάλλιστον ὄντα καὶ ἄριστον. ἔστι δὲ κάλλιστος ὢν
τοιόσδε. **πρῶτον μὲν νεώτατος θεῶν, ὦ Φαίδρε. μέγα δὲ**
τεκμήριον τῷ λόγῳ αὐτὸς παρέχεται, φεύγων φυγῆ τὸ γήρας, b
ταχὺ ὃν δῆλον ὅτι· θάπτον γοῦν τοῦ δέοντος ἡμῖν προσέρχεται. ὁ
δὴ πέφυκεν Ἔρωσ μισεῖν καὶ οὐδ' ἐντὸς πολλοῦ πλησιάζειν.
μετὰ δὲ νέων ἀεὶ σύνεστί τε καὶ ἔστιν· ὁ γὰρ παλαιὸς
λόγος εὖ ἔχει, ὡς ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει. ἐγὼ δὲ 5
Φαίδρω πολλὰ ἄλλα ὁμολογῶν **τοῦτο οὐχ ὁμολογῶ,** ὡς
Ἔρωσ Κρόνου καὶ Ἰαπετοῦ ἀρχαιότερός ἐστιν, ἀλλὰ φημί
νεώτατον αὐτὸν εἶναι θεῶν καὶ ἀεὶ νέον, τὰ δὲ παλαιὰ c
πράγματα περὶ θεοῦς, ἃ Ἡσίοδος καὶ Παρμενίδης λέγουσιν,
Ἀνάγκη καὶ οὐκ Ἔρωτι γεγονέναι, εἰ ἐκεῖνοι ἀληθῆ ἔλεγον· οὐ
γὰρ ἂν ἔκτομαι οὐδὲ δεσμοὶ ἀλλήλων ἐγίγνοντο καὶ ἄλλα πολλὰ
καὶ βίαια, εἰ Ἔρωσ ἐν αὐτοῖς ἦν, ἀλλὰ φιλία καὶ εἰρήνη, ὥσπερ 5
νῦν, ἐξ οὗ Ἔρωσ τῶν θεῶν βασιλεύει. **νέος μὲν οὖν ἐστί, πρὸς**
δὲ τῷ νέῳ ἀπαλός· ποιητοῦ δ' ἔστιν ἐνδεῆς οἶος ἦν Ὀμηρος
πρὸς τὸ ἐπιδειξαι θεοῦ ἀπαλότητα. d

“Ομηρος γὰρ ἄτην θεόν τέ φησιν εἶναι καὶ ἀπαλήν —τοὺς 195d 2

γούν πόδας αὐτῆς ἀπαλοὺς εἶναι— λέγων

τῆς μένθ' ἀπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὐδέος
πίλναται, ἀλλ' ἄρα ἢ γε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει. 5

Καλῶ οὖν δοκεῖ μοι τεκμηρίῳ τὴν ἀπαλότητα ἀποφαίνειν, ὅτι
οὐκ ἐπὶ σκληροῦ βαίνει, ἀλλ' ἐπὶ μαλθακοῦ. τῷ αὐτῷ δὲ καὶ e

ἡμεῖς χρησώμεθα τεκμηρίῳ περὶ Ἔρωτα ὅτι ἀπαλός. **οὐ γὰρ
ἐπὶ γῆς βαίνει οὐδ' ἐπὶ κρανίων, ἃ ἔστιν οὐ πάνυ μαλακά,
ἀλλ' ἐν τοῖς μαλακωτάτοις τῶν ὄντων καὶ βαίνει καὶ οἰκεῖ.**

ἐν γὰρ ἦθεσι καὶ ψυχαῖς θεῶν καὶ ἀνθρώπων τὴν οἴκησιν 5
ἴδρυνται, καὶ οὐκ αὖ ἐξῆς ἐν πάσαις ταῖς ψυχαῖς, ἀλλ' ἦτινι ἂν
σκληρὸν ἦθος ἐχούσῃ ἐντύχῃ, ἀπέρχεται, ἢ δ' ἂν μαλακόν,
οἰκίζεται. ἀπτόμενον οὖν ἀεὶ καὶ ποσὶν καὶ πάντῃ ἐν
μαλακωτάτοις τῶν μαλακωτάτων, **ἀπαλώτατον ἀνάγκη εἶναι.**

νεώτατος μὲν δὴ ἔστι καὶ ἀπαλώτατος, πρὸς δὲ τούτοις 196a

ὑγρὸς τὸ εἶδος. οὐ γὰρ ἂν οἶός τ' ἦν πάντῃ περιπτύσσεσθαι
οὐδὲ διὰ πάσης ψυχῆς καὶ εἰσιῶν τὸ πρῶτον λανθάνειν καὶ
ἐξιῶν, εἰ σκληρὸς ἦν. **συμμέτρου δὲ καὶ ὑγρᾶς ιδέας μέγα**

τεκμήριον ἢ εὐσχημοσύνη, ὃ δὴ διαφερόντως ἐκ πάντων 5

ὁμολογουμένως Ἔρωσ ἔχει· ἀσχημοσύνη γὰρ καὶ Ἔρωτι πρὸς
ἀλλήλους ἀεὶ πόλεμος. χρόας δὲ κάλλος ἢ κατ' ἄνθη δίαίτα τοῦ

θεοῦ σημαίνει· ἀνανθεὶ γὰρ καὶ ἀπνηθηκότι καὶ σώματι καὶ ψυχῇ b
καὶ ἄλλῳ ὄτῳ οὐκ ἐνίξει Ἔρωσ, οὐ δ' ἂν εὐανθῆς τε καὶ
εὐώδης τόπος ἦ, ἐνταῦθα δὲ καὶ ἴζει καὶ μένει.

Περὶ μὲν οὖν κάλλους τοῦ θεοῦ καὶ ταῦτα ἱκανὰ καὶ ἔτι 196b 4
πολλὰ λείπεται, περὶ δὲ ἀρετῆς Ἔρωτος μετὰ ταῦτα λεκτέον, 5
τὸ μὲν μέγιστον ὅτι Ἔρωτος οὔτ' ἀδικεῖ οὔτ' ἀδικεῖται
οὔτε ὑπὸ θεοῦ οὔτε θεόν, οὔτε ὑπ' ἀνθρώπου οὔτε
ἄνθρωπον. οὔτε γὰρ αὐτὸς βία πάσχει, εἴ τι πάσχει —βία
γὰρ Ἔρωτος οὐχ ἄπτεται· οὔτε ποιῶν ποιεῖ— πᾶς γὰρ ἐκὼν 196c
Ἔρωτι πᾶν ὑπηρετεῖ, ἃ δ' ἂν ἐκὼν ἐκόντι ὁμολογήσῃ, φασὶν
“οἱ πόλεως βασιλῆς νόμοι” δίκαια εἶναι. **πρὸς δὲ τῇ**
δικαιοσύνῃ σωφροσύνης πλείστης μετέχει. εἶναι γὰρ
ὁμολογεῖται σωφροσύνη τὸ κρατεῖν ἡδονῶν καὶ
ἐπιθυμιῶν, Ἔρωτος δὲ μηδεμίαν ἡδονὴν κρείττω εἶναι· εἰ δὲ 5
ἦπτους, κρατοῖντ' ἂν ὑπὸ Ἔρωτος, ὁ δὲ κρατοῖ, κρατῶν δὲ
ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν ὁ Ἔρωτος διαφερόντως ἂν σωφρονοῖ. καὶ
μὴν εἷς γε ἀνδρείαν Ἔρωτι “οὐδ' Ἄρης ἀνθίσταται.” 196d

(Pl. *Smp.* 194e 2 – 196d)

LECTURAS IV.16. — Περὶ τοῦ κόσμου (3) καὶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου

1141a
ὥστε δῆλον ὅτι ἡ ἀκριβεστάτη ἂν τῶν ἐπιστημῶν εἴη 16
ἡ σοφία. δεῖ ἄρα τὸν σοφὸν μὴ μόνον τὰ ἐκ τῶν
ἀρχῶν εἰδέναι, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς ἀληθεύειν.
ὥστ' εἴη ἂν ἡ σοφία νοῦς καὶ ἐπιστήμη, ὡσπερ κεφαλήν
ἔχουσα ἐπιστήμη τῶν τιμιωτάτων. ἄτοπον γὰρ εἴ τις τὴν 20
πολιτικὴν ἢ τὴν φρόνησιν σπουδαιοτάτην οἶεται εἶναι,

εἰ μὴ τὸ ἄριστον τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἄνθρωπός ἐστιν. 1141a 22

εἰ δὴ ὑγιεινὸν μὲν καὶ ἀγαθὸν ἕτερον ἀνθρώποις καὶ ἰχθύσι,
τὸ δὲ λευκὸν καὶ εὐθὺ ταῦτόν ἀεί, καὶ τὸ σοφὸν ταῦτό πάντες
ἂν εἴποιεν, φρόνιμον δὲ ἕτερον· τὰ γὰρ περὶ αὐτὸ 25

ἕκαστα τὸ εὖ θεωροῦν φησὶν εἶναι φρόνιμον, καὶ τούτῳ
ἐπιτρέψει αὐτά. διὸ καὶ τῶν θηρίων ἕνια φρόνιμά φασιν
εἶναι, ὅσα περὶ τὸν αὐτῶν βίον ἔχοντα φαίνεται δύναμιν
προνοητικὴν. φανερόν δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἂν εἴη ἡ σοφία καὶ ἡ
πολιτικὴ ἢ αὐτῆ· εἰ γὰρ τὴν περὶ τὰ ὠφέλιμα τὰ αὐτοῖς 30

ἐροῦσι σοφίαν, πολλαὶ ἔσσονται σοφαί· οὐ γὰρ μία περὶ τὸ
ἀπάντων ἀγαθὸν τῶν ζώων, ἀλλ' ἕτερα περὶ ἕκαστον, εἰ μὴ
καὶ ἰατρικὴ μία περὶ πάντων τῶν ὄντων. εἰ δ' ὅτι βέλτιστον
ἄνθρωπος τῶν ἄλλων ζώων, οὐδὲν διαφέρει· καὶ γὰρ
ἀνθρώπου ἄλλα πολὺ θεϊότερα τὴν φύσιν, οἷον 1141b

φανερώτατά γε ἐξ ὧν ὁ κόσμος συνέστηκεν. ἐκ δὴ τῶν
εἰρημένων δῆλον ὅτι ἡ σοφία ἐστὶ καὶ ἐπιστήμη καὶ νοῦς
τῶν τιμιωτάτων τῇ φύσει. διὸ Ἄναξαγόραν καὶ Θαλήν
καὶ τοὺς τοιούτους σοφοὺς μὲν φρονίμους δ' οὐ φασιν 5

εἶναι, ὅταν ἴδωσιν ἀγνοοῦντας τὰ συμφέροντα ἑαυτοῖς, καὶ
περιττὰ μὲν καὶ θαυμαστά καὶ χαλεπὰ καὶ δαιμόνια
εἰδέναι αὐτούς φασιν, ἄχρηστα δ', ὅτι οὐ τὰ ἀνθρώπινα
ἀγαθὰ ζητοῦσιν. Ἡ δὲ φρόνησις περὶ τὰ ἀνθρώπινα καὶ

περὶ ὧν ἔστι βουλευσασθαι· τοῦ γὰρ φρονίμου μάλιστα 1141b 10
 τοῦτ' ἔργον εἶναι φαμεν, τὸ εὖ βουλευέσθαι, βουλευέται
 δ' οὐδέεις περὶ τῶν ἀδυνάτων ἄλλως ἔχειν, οὐδ' ὅσων μὴ
 τέλος τι ἔστι, καὶ τοῦτο πρακτὸν ἀγαθόν. ὁ δ' ἀπλῶς
 εὐβουλος ὁ τοῦ ἀρίστου ἀνθρώπῳ τῶν πρακτῶν
 στοχαστικὸς κατὰ τὸν λογισμόν.

(Arist. EN 1141 b 2 – 1141b 14)

LECTURAS IV.17. – Los amigos

1.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Ἀριστοτέλης Νικομάχου καὶ Φαιστίδος Σταγειρίτης. ὁ δὲ Νικόμαχος ἦν ἀπὸ
 Νικομάχου τοῦ Μαχάονος τοῦ Ἀσκληπιοῦ, καθά φησιν Ἑρμιππος ἐν τῷ Περὶ
 Ἀριστοτέλους (FHG III. 45)· καὶ συνεβίου ἡμύντα τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ
 ἰατροῦ καὶ φίλου χρεῖα.

(D.L. 5, 1)

2.

τὴν δικαιοσύνην ἔφη ἀρετὴν ψυχῆς διανεμητικὴν τοῦ κατ' ἀξίαν. κάλλιστον
 ἐφόδιον τῷ γήρα τὴν παιδείαν ἔλεγε. φησὶ δὲ Φαβωρίνος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν
 Ἀπομνημονευμάτων (FHG III. 578) ὡς ἐκάστοτε λέγοι, “ὧ φίλοι οὐδεὶς φίλος”·
 ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῶν Ἠθικῶν (EE 1245b20–21) ἐστὶ. καὶ ταῦτα μὲν εἰς
 αὐτὸν ἀναφέρεται.

(D. L. 5, 21, 5-10)

3. διὸ δεῖ συνθεωρεῖν καὶ συνευωχεῖσθαι, οὐ τὰ διὰ 1245b 5
 τροφήν καὶ τὰ ἀναγκαῖα· αἱ τοιαῦται ὁμιλῖαι δοκοῦσιν
 εἶναι, ἀλλὰ ἀπολαύσεις. Ἄλλ' ἕκαστος οὐ δύναται
 τυγχάνειν τέλους, ἐν τούτῳ βούλεται συζῆν· εἰ δὲ μή,
 καὶ ποιεῖν εὖ καὶ πάσχειν ὑπὸ τῶν φίλων αἰροῦνται
 μάλιστα. ὅτι μὲν τοίνυν καὶ δεῖ συζῆν, καὶ ὅτι μάλιστα 10
 βούλονται πάντες, καὶ ὅτι ὁ εὐδαιμονέστατος καὶ ἄριστος
 μάλιστα τοιοῦτος, φανερόν· ὅτι δὲ κατὰ τὸν λόγον οὐκ
 ἐφαίνετο, καὶ τοῦτ' εὐλόγως συνέβαινε λέγοντος ἀληθῆ.
 κατὰ τὴν σύνθεσιν γὰρ τῆς παραβολῆς ἀληθοῦς οὔσης ἢ λύσις
 οὐκ ἔστιν. ὅτι γὰρ ὁ θεὸς οὐ τοιοῦτος οἶος δεῖσθαι 15
 φίλου, καὶ τὸν ὅμοιον ἀξιούμεν. καίτοι κατὰ τοῦτον τὸν
 λόγον οὐδὲ νοήσει ὁ σπουδαῖος· οὐ γὰρ οὕτως ὁ θεὸς εὖ
 ἔχει, ἀλλὰ βέλτιον ἢ ὥστε ἄλλο τι νοεῖν παρ' αὐτὸς αὐτόν.
 αἴτιον δ' ὅτι ἡμῖν μὲν τὸ εὖ καθ' ἕτερον, ἐκείνῳ δὲ αὐτὸς
 αὐτοῦ τὸ εὖ ἐστίν. καὶ τὸ ζητεῖν ἡμῖν καὶ εὔχεσθαι 20
 πολλοὺς φίλους, ἅμα δὲ λέγειν ὡς οὐθεὶς φίλος ᾧ
 πολλοὶ φίλοι, ἅμφω λέγεται ὀρθῶς. Ἐνδεχομένου γὰρ
 πολλοῖς συζῆν ἅμα καὶ συναισθάνεσθαι ὡς πλείστοις
 αἰρετώτατον· ἐπεὶ δὲ χαλεπώτατον, ἐν ἐλάττωσιν ἀνάγκη τὴν
 ἐνέργειαν τῆς συναισθήσεως εἶναι, ὥστ' οὐ μόνον χαλεπὸν τὸ 25
 πολλοὺς κτήσασθαι (πείρας γὰρ δεῖ), ἀλλὰ καὶ οὐσί
 χρήσασθαι.

(Arist. EE. 1245b 9–26)

LECTURAS IV.18. — La dignidad de Pompeyo Magno

2 [...] ἦν οὖν δεινὸν περὶ Πομπηίου Μάγνου βουλευέσθαι Ποθεινὸν τὸν εὐνούχον καὶ Θεόδοτον τὸν Χίον, ἐπὶ μισθῷ ῥητορικῶν λόγων διδάσκαλον ἀνειλημμένον, καὶ τὸν Λίγυπτιον Ἀχιλλᾶν· κορυφαιότατοι γὰρ ἦσαν ἐν κατευνασταῖς καὶ τιθηνοῖς τοῖς ἄλλοις οὗτοι σύμβουλοι. 3 καὶ τοιούτου δικαστηρίου ψήφον Πομπηῖος ἐπ' ἀγκυρῶν πρόσω τῆς χώρας ἀποσαλεύων περιέμενεν, ὃν Καίσαρι σωτηρίας χάριν οὐκ ἦν ἄξιον ὀφείλειν.

(Plu. *Pomp.* 77, 2-3)